

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 40

van **ANNICK LAMBRECHT**

datum: 15 oktober 2021

aan **JAN JAMBON**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

Doorvoer materieel voor militair gebruik - Oeganda

Op pagina 2 van bijlage 1 van het jaarverslag Wapenhandel 2020 staat te lezen dat er een definitieve goedkeuring was voor een vergunning van doorvoer van voertuigen speciaal ontworpen of aangepast voor militair gebruik naar Oeganda. Dit ter waarde van 65.000 euro. Het frappante hieraan is dat de bestemming omschreven wordt als 'andere industrie'. Op pagina 35 van het verslag staat het volgende: "Met de categorie 'defensiegerelateerde industrie' worden bedrijven bedoeld [worden] die bijna uitsluitend defensiegerelateerde producten vervaardigen of bijna uitsluitend producten voor militaire afnemers vervaardigen. De categorie 'andere industrie' omvat logischerwijze bedrijven die dat niet doen". De omschrijving van het voertuig waar vergunning voor gegeven wordt, verwijst letterlijk naar het militair gebruik ervan. Terwijl 'andere industrie' verwijst naar bedrijven die geen defensiegerelateerde producten vervaardigen.

Ook staat in het Wapenhandeldecreet dat er vergunningen geweigerd worden als er een duidelijk risico bestaat dat de uit te voeren goederen gebruikt zouden worden voor het begaan van mensenrechtenschendingen of wanneer het risico er is op het vergemakkelijken of in de hand werken van zulke schendingen. Zo heeft Oeganda niet de beste reputatie als het op mensenrechten aankomt. In het verleden is er een belastingheffing doorgevoerd op het gebruik van sociale media, wat de vrije meningsuiting beperkt, maar ook de rechten voor de lgbtq+-gemeenschap werden niet gerespecteerd (lgbtq+: lesbian, gay, bisexual, transgender, queer (or questioning), plus). Wapenuit- en doorvoer naar een dergelijk land wordt dan ook best goed tegen het licht gehouden.

1. Welke 'andere industrie' wordt er bedoeld bij de specifieke vergunning voor doorvoer naar Oeganda van voertuigen speciaal ontworpen of aangepast voor militair gebruik?
2. Wat was de concrete inhoud van het doorgevoerde materieel, alsook de bestemming?
3. Is de minister er zeker van dat deze voertuigen toch niet (para)militair gebruikt zullen worden?
4. Op welke manier is er verzekerd dat de criteria omtrent mensenrechten in onder meer het Wapenhandeldecreet, werden nageleefd bij deze doorvoer naar Oeganda?

JAN JAMBON

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN,
CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

ANTWOORD

op vraag nr. 40 van 15 oktober 2021

van **ANNICK LAMBRECHT**

1. Het gaat hier om een bedrijf, gespecialiseerd in de levering van zogenaamde '*heavy duty trucks*' op de Oost-Afrikaanse markt, in het bijzonder trucks afkomstig van de Russisch autobouwer Ural AZ. Het bedrijf heeft alleen civiele activiteiten en is dus geen 'defensiegerelateerd' bedrijf, zoals gedetailleerd omschreven in het jaarverslag. Daarom werd het ondergebracht in de categorie 'andere industrie'.
2. Het voorwerp van de doorvoer was een vrachtwagen van het type 'Cargo Truck Ural 43230-30', bestemd voor het transport van goederen. Deze vrachtwagen werd oorspronkelijk voor logistiek militair gebruik ontwikkeld, en beschikte op het moment van de transactie nog steeds over beperkte militaire kenmerken, zoals een dubbele trekhaak. Daardoor blijft deze geïmporteerd door de gemeenschappelijke EU-lijst van militaire goederen.

De bestemming zal de vrachtwagen gebruiken voor demonstraties aan NGO's en bedrijven die dergelijke *off road*-voertuigen nodig hebben voor het transport van goederen in rurale gebieden.

- 3-4. Voor deze doorvoer werd door het betreffende bedrijf een eindgebruikerscertificaat opgesteld, met vermelding van het voormelde gebruik. Dit certificaat werd gelegaliseerd door de Belgische consul-generaal in Kampala, Oeganda.

Het betreffende dossier werd vervolgens - zoals elk doorvoerdossier - getoetst aan de criteria van het Wapenhandeldecreet. Uit dit onderzoek zijn geen bezwaren naar boven gekomen. De doorgevoerde Ural-vrachtwagen lijkt niet te kunnen worden gelinkt aan schendingen van de mensenrechten of van het internationaal humanitair recht. Er zijn daarenboven geen aanduidingen dat dit soort voertuig in het verleden daarvoor zou zijn gebruikt. Bovendien zijn er geen redenen om te twijfelen aan het opgegeven civiel eindgebruik - dat in die gebieden niet onlogisch is - noch aan de eindgebruiker. Daardoor werd geoordeeld dat er geen sprake was van een duidelijk risico op afwending van doel of bestemming.